

Cím **Speciális tervezés**

Tantermi
Stúdió, műterem vagy műhely
Külső helyszín
Online

Kódok **Kód helye**

Hirdető **Design Intézet**

	Kurzus típusa	Kredit	Kontaktóra	Otthoni munkaóra	Tantárgy típusa	Félév	Melyik tantárgy része?
Alapadatok	Gyakorlat						

Ajánlás

MA1. évfolyam, II. szemeszter

Rövid leírás

Az MA1 évfolyam II. szemeszterének fő tervezési témája: *Future Nature*. Ehhez kapcsolódva, a Speciális tervezés kurzus hívószava **A természet ritmusa**.

„Mára minden érzékenységünket elvesztettük a föld iránt. Nem tudjuk többé, mi a föld. Még akkor is csupán erőforrásként tekintünk rá, amikor a fenntarthatóság szellemében cselekszünk. A földet megóvni azt jelenti, hogy visszaadjuk a létét. Így ír Heidegger a föld megmentéséről:

...A megmentés nem csak a veszély karmai közül ragad ki, a megmentés tulajdonképpen azt jelenti, hogy valamit a saját lényegében szabadon hagyunk. A földet megmenteni több, mint kiaknázni azt, vagy fáradozni vele. A föld megmentése nem a föld legyőzése és nem a föld meghódítása, melyet már csak egy lépés választ el a végtelen kizsákmányolástól. A halandók annyiban laknak, amennyiben az eget mint eget fogadják el. Meghagyják a nap és hold járását, a csillagok pályáját, elfogadják az évszakok áldásait és viszonságait, nem teszik az éjszakát nappallá és a nappalt hajszott nyugtalansággá.”¹

A kurzus célja, hogy a természet és az ember kapcsolatát vizsgáljuk, különös figyelmet fordítva az elidegenedés és az elszakadás problémájára. A mai embernek egyre nagyobb kihívást jelent, hogy ne veszítse el kapcsolatát sem a természettel, sem saját belső természetével. A természet ritmusától való eltávolodás – például a

¹ Byung-Chul Han. 2022. *A Föld dicsérete. Utazás a kertbe*. 27.o. Budapest: Typotex.

cirkadián ritmus figyelmen kívül hagyása vagy a belső csend megélésének elhanyagolása – mind hozzájárul ehhez a kibillent állapothoz. A folyamatos digitális zaj és a környezeti impulzusok közepette nehezzé válik a szemlélődés és a csend megtapasztalása.

Vizsgáljuk meg, hogyan találhatunk vissza a természethez, és miként valósítható meg ez a kapcsolódás tudatosabb, minőségibb módon. Hogyan támogathatjuk a természet megújulását? A „szabadon hagyás” fogalmát a békén hagyás gondolatával kapcsoljuk össze, amely a permakultúra egyik alapelve is. A békén hagyott kert koncepciója azt jelenti, hogy a természetet emberi beavatkozás nélkül hagyjuk szabadon fejlődni a maga ritmusában.

E kiinduló gondolatok mentén bontsuk ki és dolgozzuk fel a témát a textil médiumán keresztül (autonóm vagy funkcionális irányban). További szempont, hogy a megvalósuló projektnek egy konkrét szervezethez vagy valós térhez kell kapcsolódnia, reflektálva annak igényeire és hely-specifikus jellegére.

A kurzushoz ajánlott kiállítás (inspiráció):

A logika rendszerei – a rendszerek logikája: Agnes Denes művészete, Szépművészeti Múzeum, 2024. december 12. – 2025. június 1.

<https://www.szepmuveszeti.hu/kiallitasok/a-logika-rendszerei-a-rendszerek-logikaja-agnes-denes-muveszete/>

Oktatók	Oktató neve	Oktató elérhetősége	BIO
	Újszászi Tünde	ujaszzi.tunde@teach.mome.hu	Újszászi Tünde textil- és vizuális művész https://tundeujaszzi.com/ 2019-2023 között munkáit a berlini Galerie Pugliese Levi képviselte. 2019-21: művésztanár, MOME, Textil Tanszék 2023/24 tavaszi félévtől: óraadó, MOME, Textil Tanszék Tanulmányok: 2024-: MOME Budapest, Doktori Iskola (DLA) 2005-2010: MOME, Textiltervező művész (szövegtanyag-tervező szakirány) 2009: Erasmus ösztöndíj, Aalto University Helsinki, Textile Art Department 2011-2013: MOME, Design- és vizuálművészet tanár MA

Félév menete

A kurzus menete	Órarendi időpontok
	hétfő 13:40-16:30, M_307 otthontér

Alk.	Dátum	Heti tartalom
1	2025. febr. 17.	A kurzus ismertetése (prezentáció a témában)
2	febr. 24.	Közös brainstorming, kezdeti koncepció ötletek felvázolása
3	márc. 3.	Koncepció bemutatása
4	márc. 10.	Kidolgozás: Vázlatok
5	márc. 17.	Kidolgozás: Kísérletezés <u>koncepció leírás leadási határidő</u>
6	márc. 24.	Kidolgozás: Kísérletezés <u>moodboard leadási határidő</u>
7	márc. 31.	Kidolgozás: Tervezés
8	ápr. 7.	Kidolgozás: Variációk alapanyag/struktúra/minta/forma/arány
9	ápr. 14.	Kidolgozás: Végleges kollekció/ tárgy csoport/objekt/installáció <u>vázlatok, makettek, kísérletek leadási határidő</u>
10	ápr. 21.	Húsvét (online konzultációs lehetőség: ápr. 25.)
11	ápr. 28.	Kivitelezés <u>12 db-os tértexil (enteriőrész kötődő textil), minta/struktúra kollekció, objekt/installáció terv leadási határidő</u>
12	máj. 5.	Kivitelezés <u>utolsó óra: prezentáció próba</u>
13	máj. 12.	Felkészülési hét (dokumentáció, prezentáció, installálás)
14	május 19.	Kiértékelési hét

Követelmények és értékelés

Követelmény, beadandó munka	Értékelés szempontjai	Leadási határ-idő, alkalom	Súly az érdemjegyen
Tervezési koncepció leírás - max. 3 oldal	az esszéírás szabályai szerint	márc. 17.	20%
Moodboard a tervezési koncepcióról	1. A kreatív és innovatív ötletek eredetisége és egyedisége. 2. A koncepció és a téma koherenciája, mélysége és kidolgozottsága.	márc. 24.	10%
Alapanyag/szín/technológiai kísérletek Vázlatok, makettek, kísérletek - min. 6 db 40x40 cm	3. A kutatási és tervezési folyamat dokumentációjának tartalmi és vizuális minősége.	ápr. 14.	20%

12 db-os tértexil (enteriőrész kötődő textil), minta/struktúra kollekció, objekt/installáció terv	4. A technikai kivitelezés minősége. 5. Esztétikai minőség. 6. Funkcionalitás és piacképesség (funkcionális irány esetén). 7. Fenntarthatóság. 8. Szakmai fejlődés. 9. A féléves munkafolyamat (órai aktivitás, részvétel, proaktivitás).	máj. 5.	20%
Kivitelezés: - autonóm alkotás: min. 1x1 m - anyag/minta/struktúra kollekció: min. 6 db 60x60 cm - tárgycsoport: min. 4 db		máj. 5.	20%
Prezentáció		máj. 5.	10%

Kötelező irodalom

Ajánlott irodalom

- Byung-Chul Han. 2022. *A Föld dicsérete. Utazás a kertbe*. Budapest: Typotex.
- *Green Escapes. The Guide to Secret Urban Gardens*. Phaidon.
- *How to co-create with nature*. <https://www.mcbw.de/en/magazine/annual-theme-2024> (2024.05.17.)
- Ulrike Windsperger. *Permakultúra kézikönyv. Együttműködés a természettel*. 2022. Cser Kiadó.
- Tijs van den Boomen (ed.). *Urban challenges, Resilient Solutions. Design Thinking for the Future of Urban Regions*.
- Thilo Alex Brunner. *Aesthetics of Sustainability: Material Experiments in Product Design*. <https://www.triest-verlag.ch/en/produkte/book-26/design-140/aesthetics-of-sustainability-2962>
- Építészeti- és belsőépítészeti magazinok (pl. *Octogon, Apartamento*), építészeti tematikájú szakkönyvek

Tanulási eredmények

Tudás	Általános és specializált ismeretekkel rendelkezik saját tervezői/alkotói tevékenysége alapjául szolgáló folyamatokról és koncepciókról. A saját tervezői/alkotói/művészeti tevékenységével kapcsolatos társadalmi igényeket felismeri, azonosítja, azokra reflektál. Specializált ismeretekkel rendelkezik a textil- és divattervezés főbb elméleteinek, alapelveinek, stíluskorszakainak és irányzatainak, fontosabb alkotásainak részterületeiről. Alaposan érti saját gyengeségeit és erősségeit a tanulásban, és azt, hogy az élethosszan tartó tanulás hogyan lehet hasznos későbbi tanulási igényei számára.
Képesség	Képes értékelni saját szakmai tevékenységét, erősségeit és hiányosságait, folyamatosan fejleszti tudását és alkotói gyakorlatát. Kreatívan reagál komplex helyzetekre, technikai képességei biztos alapot nyújtanak önálló művészi és tervezői elképzelései megvalósításához. Magas szinten ismeri a divat-, textil- és jelmeztervezés művészeti aspektusait, tisztában van a kortárs művészeti folyamatokkal, és hatékonyan kommunikál szakmai közegével írásban, szóban, vizuálisan, valamint legalább egy idegen nyelven. Önállóan és interdiszciplináris alkotóközegben egyaránt kompetensen dolgozik, kritikusan reflektál a szakma társadalmi, kulturális, politikai és ökológiai kontextusaira. Nemzetközi kapcsolatok építésére és együttműködésre képes, különböző tudásokat integrál gondolkodásába. Munkájában érvényesíti saját szakmai elvárásait, hatékonyan képviseli álláspontját és alkalmazza a szakterület etikai normáit.

Attitűd	Értékek mentén orientálódik. A hagyományos és az új megközelítést hordozó művészeti alkotások, művek társadalmi megismertetésére és megértetésére törekszik. Aktívan keresi az együttműködést más művészeti ágak/más szakterületek szereplőivel. Törekszik szakmai kapcsolatrendszer építésére, ápolására. Szakmája etikai normáit betartja. Kezdeményezőkéesség jellemzi, szakmai gesztusaiban provokatív. Megtalált tervezői, alkotói témáival tartósan foglalkozik, érteve az idő szerepét az tervezői/alkotói személyiséggé válásban.
Felelősségvállalás	Önálló probléma-megoldásra képes. Rendszeresen kezdeményez, vezet és formál projekteket. Alkotó erő, önállóság, autonómia jellemzi. Önállóan megtervez és menedzsel közepes méretű design /(audio)vizuális művészeti/ építészeti tanulási projekteket. Környezeti tudatossággal végzi tevékenységeit. Saját művészeti koncepciót alkot, amelyet önállóan és professzionálisan valósít meg. Alkotói folyamatokban társain túl önmagát is menedzseli.

Felmentés

Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól,
 Felmentés adható egyes kompetenciák megszerzése, feladatok teljesítése alól,
 Más, tevékenységgel egyes feladatok kiválhatók,
 Teljes felmentés adható.

Tantervi
 kapcsolatok

Tantárgy	Kapcsolódó kurzusok (párhuzamosságok)	Kurzus érdemjegy aránya a tantárgyban
Befoglaló tantárgy címe	[Ez a kurzus]	
	Másik kurzus címe	
	Harmadik kurzus címe	

A kurzus előfeltételei	Szabadon választott esetén sajátos előfeltételek:	Szabadon választhatóként felvehető?

Egyéb
 információ